

"Sovjetregeringen kan ej avlasta sig sitt ansvar"

Noten var av följande lydelse: "I ett memorandum den 8 februari 1957 har Sovjetunionens regering förklarat att av dess utredningar rörande den svenska beskickningssekreteraren Raoul Wallenberg den slutsatsen bör dras att Wallenberg avled i ett fängelse i Moskva natten till den 27 juli 1947. Ansvaret för den svenske diplomatens kvarhållande i fängelse och för de oriktiga uppgifter som allsedan den 18 augusti 1947 under en lång följd av år lämnats den svenska regeringen ligger på de sovjetiska säkerhetsorganen och Sovjetunionens regering uttalar ett öppet uttalande beklagande av vad som har inträffat. Tillika meddelas att den person i säkerhetstjänstens ledning som varit den närmast ansvarige för övergreppet mot Wallenberg har för grova brott dömts till döden och avrättats."

"Ansvaret kan ej avlastas regeringen"

Svensk opinion är med rätta upprörd över vad som förekommit i denna sak. Om den sovjetiska säkerhetstjänsten kunnat handla så egenmäktigt att den gjort ett neutralt lands diplomatiska tjänsteman till fånge och hållit honom i fängelse under två och ett halvt år utan att rapportera därom till Sovjetregeringen eller till utrikesministeriet, så är detta i och för sig ett förhållande för vilket Sovjetregeringen icke kan avlasta sig ansvaret. Gendern som beklagande har Sovjetregeringen också erkänt sitt ansvar. Här till kommer att så länge Wallenberg var internerad i ett fängelse i Moskva. Sovjetregeringen icke kan ha varit ur stånd att i anledning av de många demarcherna från svensk sida skaffa sig tillförlitliga upplysningar i saken, ifall den hade verkställt de noggranna undersökningar som den försäkrat svenska regeringen upprepade gånger att den företagit.

Det är i detta sammanhang erinras om att ambassadören Sohlman senast dagen före den som uppgivits för Raoul Wallenbergs död i Sovjet-

unionens utrikesministerium påminde om Wallenberg. Dessförinnan hade omkring 120 svenska påminnelser gjorts i denna fråga i Moskva, efter det vice utrikesminister Dekanosev den 16 januari 1946 skriftligen meddelat den svenska beskickningen i Moskva att Wallenberg påträffats och ställts under sovjetiskt beskydd.

"Sedat tro att allt material är borta"

Den svenska regeringen har svårt att tro att all annan dokumentation rörande Wallenbergs vistelse i sovjetiska fängelser är borta. Rapport som omnämnas i Sovjetregeringens memorandum skulle vara helt uttömd. Den förväntar därför att om ytterligare material framkommer i Sovjetunionen, som kan klargöra vad som hänt Wallenberg, detta delges det svenska utrikesdepartementet. Å sin sida förbehåller sig den svenska regeringen att ställa till förhållande det ytterligare material rörande Wallenberg som av den svenska regeringen bedöms vara av betydelse för fortsatta undersökningar i Sovjetunionen.

Raoul Wallenbergs minne hyllat av judiske presidenten

NEW YORK, onsdag.

AP. Dr. Nahum Goldman, president för den judiska världskongressen, har hyllat Raoul Wallenberg i ett telegram till ambassadör Erik Boheman. "Det judiska folket kommer alltid att minnas Wallenberg med vördnad och tacksamhet för att han räddat tusentals judar från nazisterna i Ungern under andra världskriget", säger Goldman och fortsätter:

— I sin hängivenhet för mänsklighetens högsta ideal och med sitt övervinnliga mod tjänade Wallenberg på ett föredömligt sätt sitt land, vars ädla traditioner han hedrade med att ge sitt liv och människosläktet, för vars välfärd han gjorde den största tänkbara uppoffring.

Raoul Wallenbergs föräldrar missbelättna med UD-svaret

— Vi är missbelättna med den senaste svenska noten till Moskva, som i sitt sakliga innehåll faller tillbaka på de metoder som UD använt under tiden från 1946 till den 2 februari 1956, förklarar Raoul Wallenbergs mor fru Mär von Dardel och hennes make Fredrik von Dardel i ett uttalande för TT på onsdagskvällen.

Det är ett högt undertryckt minne om Raoul Wallenbergs förfärdande. Vi vet att han varit i UD sedan efter den 27 juli 1947 och vi hoppas att han lever ännu. Vi vet också att UD i Moskva under Stalins tid varit väl informerat om Raouls fängelse och samt att såväl Molotov som Dekanosev varit väl underkännade om Raouls öde under de under de senaste åren. Folkkommissionen för utrikes ärenden.

Minskalk Vorobjlov var högt beaktad vid den ungerska kongressen med sista i Debrecen, vid statsliderna i Ungern och vi vet att häkningen av Raoul måste ha skett med hans tillstånd. Vi till-

ämpar inte den ryska säkerhets- och polischefen Grigorjev av mer värde än tidigare ryska meddelanden och noter i Raouls fall, vilka vi sat sig varse denna.

Vi fördrar att främdeles förfärdaren Rudolph Philipp som representant för oss tillsammans med regeringens kriminalexpert skall samarbeta med en av regeringen utsedd hög ämbetsman i UD beträffande noter och allt som görs i fallet på samma sätt som fallet varit under tiden december 1951—sommaren 1956.

Före notens publicering fick fru von Dardel från UD meddelande om dess innehåll.

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCE METHNOOSEXEMPTION 3828
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2008